

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Posuzování státních IT projektů – cíle a zkušenosti

Ing. Martin Tajtl

Ing. Tomáš Šedivec

Mgr. Radim Karásek

Ministerstvo vnitra ČR

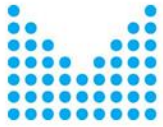
odbor Hlavního architekta eGovernmentu

Co posuzuje OHA?

1. Záměry státní správy realizovat nákup služeb či investic souvisejících s ICT s předpokládanou hodnotou více než 6 milionů Kč ročně, resp. 30 milionů Kč za 5 let (bez DPH) na základě přílohy č. 2 usnesení vlády č. 889/2015

2. Financování z IROP
 - Výzva č. 4 – Aktivity vedoucí k úplnému elektronickému podání
 - Výzva č. 10 – Kybernetická bezpečnost
 - Výzva č. 17 – e-Legislativa a e-Sbírka, Národní digitální archiv
 - Výzva č. 23 – Specifické informační a komunikační systémy a infrastruktura I.
 - Výzva č. 26 – eGovernment I.
 - Výzva č. 28 – Specifické informační a komunikační systémy a infrastruktura II.

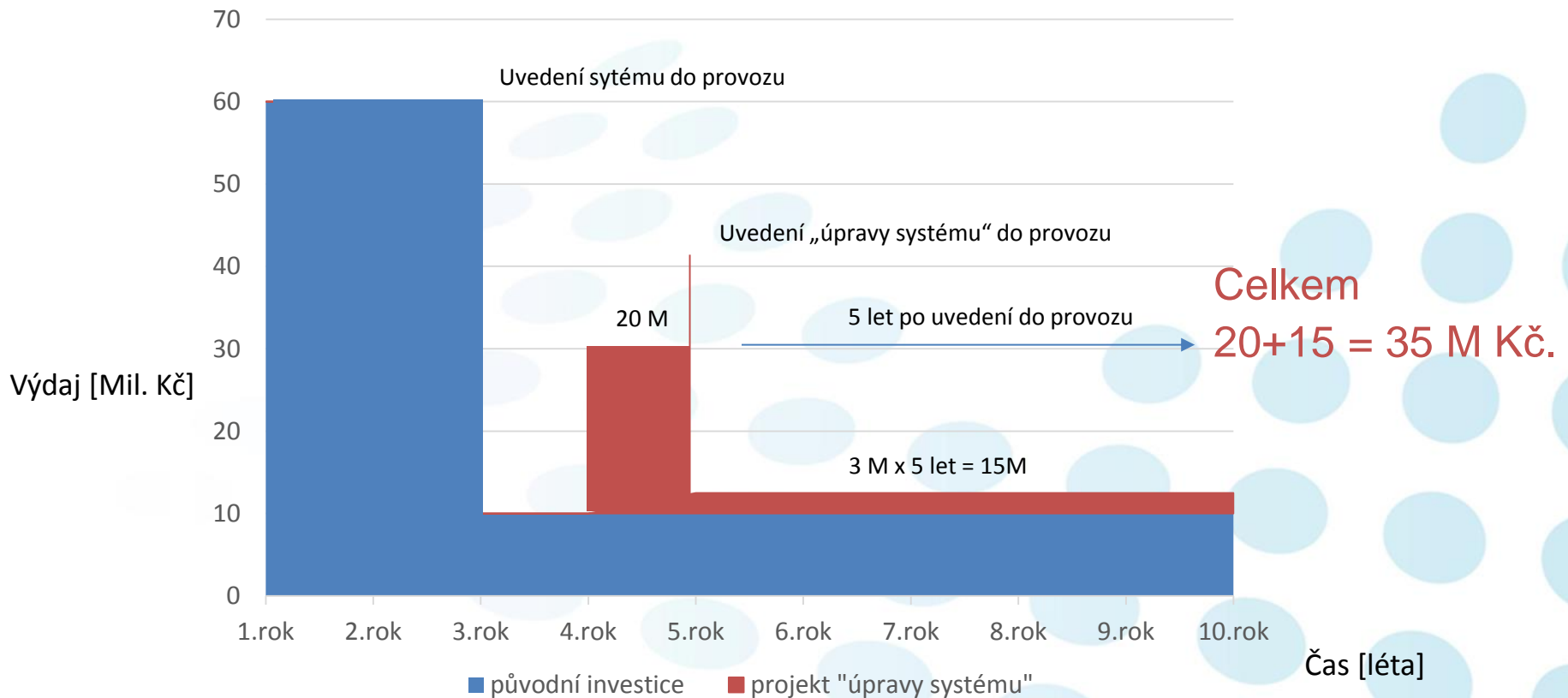
Usnesení vlády č.889

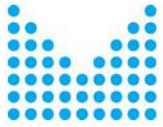
- Zásady ukládají **OHA vydat** do 30 dnů (do 60 dnů u složitějších) **odůvodněné stanovisko** ke kompletnímu projektu
- Ve stanovisku **zohlednit** mimo architektonické **konzistence** s architekturou **eG** také **potřebnost**, účelnost, **hospodárnost**, **realizovatelnost**, **připravenost**, přínos, ekon. a pers. **náročnost**, analýzu **rizik** a **způsob řízení** projektu
Na to vše se OHA musí zeptat v dotazníku!

Výklad 6M/rok resp. 30M/5let I.

... „nákup služeb či investic s hodnotou více než 6 miliónů ročně resp. 30 mil. za 5 let“

Výklad 6M/rok resp. 30M/5let II.

Pokud tedy máme projekt za 20 mil Kč, který se rok bude stavět a pak 10+ let provozovat za 3 mil Kč ročně tak:

- jeho cena pro účely stanovení prahu pro nutnost žádat je:
 $20M + 5let * 3M = 35M$, protože se podle metodiky počítá TCO na **5 let**
- 35 miliónů Kč je **více než kritérium 30 miliónů za 5 let** a tudíž tento projekt **podléhá schvalování dle usnesení vlády č.889**

Pokud by existoval projekt, jehož doba užívání by nedosáhla 5 či více let, bere se jeho investiční i provozní náročnost na takový počet let, na který je plánováno užívání projektu, tj. 1 až 4 roky. To znamená, že hranice není vždy 30M Kč, ale $n * 6M$ Kč, kde n je počet let $\langle 1;5 \rangle$.

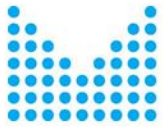
Cíle schvalování ICT projektů

- Zefektivnění vynaložených prostředků na IT (což nemusí znamenat vždy snížení!)
- Podchycení nekonceptních projektů a jejich změna ještě před realizační fází
- Nástroj koordinace ICT na úrovni státu, možnost vynucení služeb na všech 4 vrstvách architektury veřejné správy
- Podpora využívání sdílených služeb
- Postupné utlumování starších systémů, které ve své době nebyly koordinovány a neměly jaké sdílené služby využít

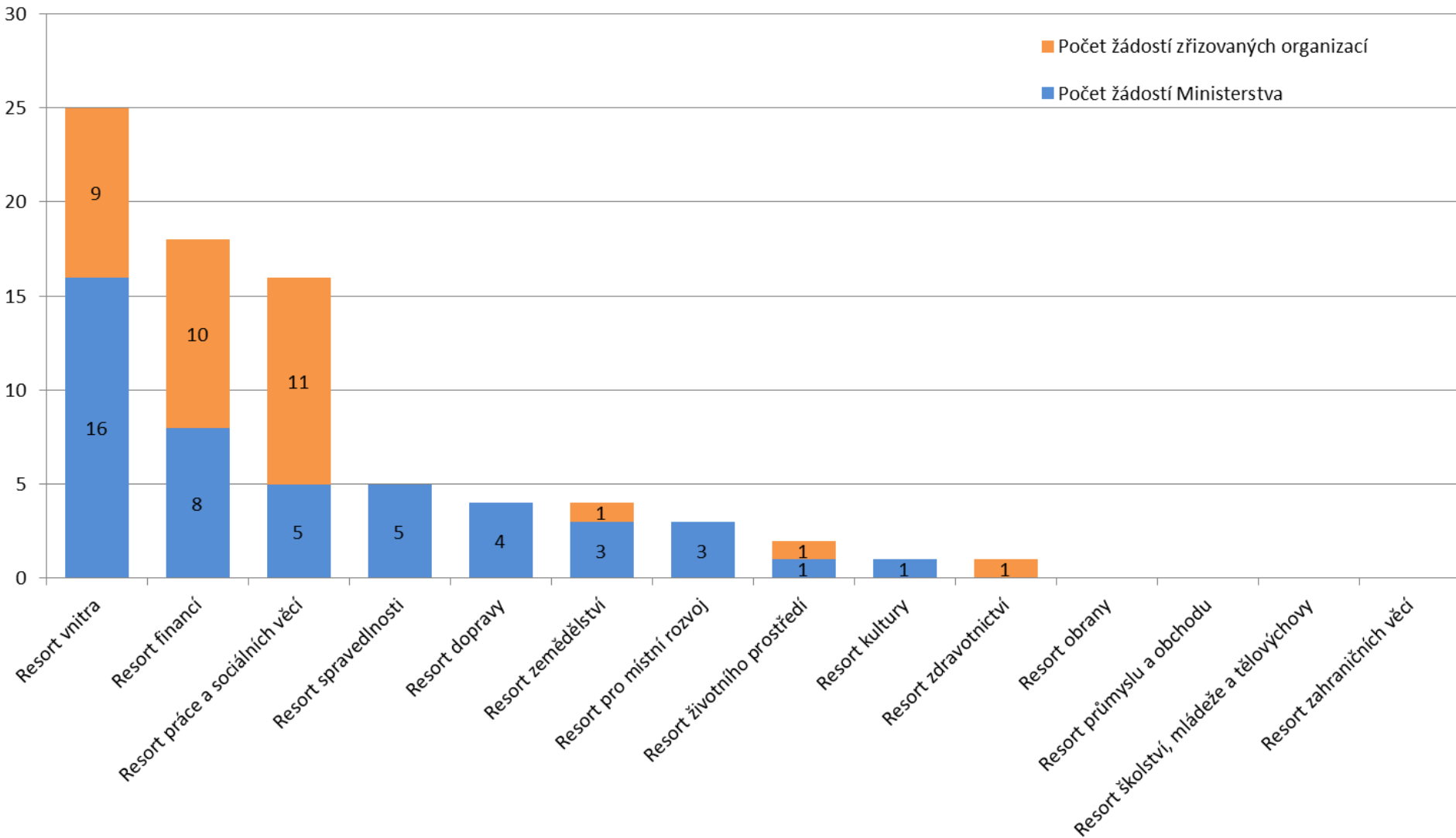

Statistiky žádostí

Typ žádosti	Počet žádostí	Objem projektů (v Kč bez DPH)
IROP	25	847 797 863
IROP+UV č. 889	6	1 874 334 292
UV č. 889 A	19	2 278 248 908
UV č. 889 B1	29	11 008 101 671
UV č. 889 B2	1	226 616 000
UV č. 889 B3	1	40 400 000
UV č. 889 C	28	2 493 744 662
Celkový součet	109	18 769 243 396

Počet posuzovaných žádostí za jednotlivé resorty

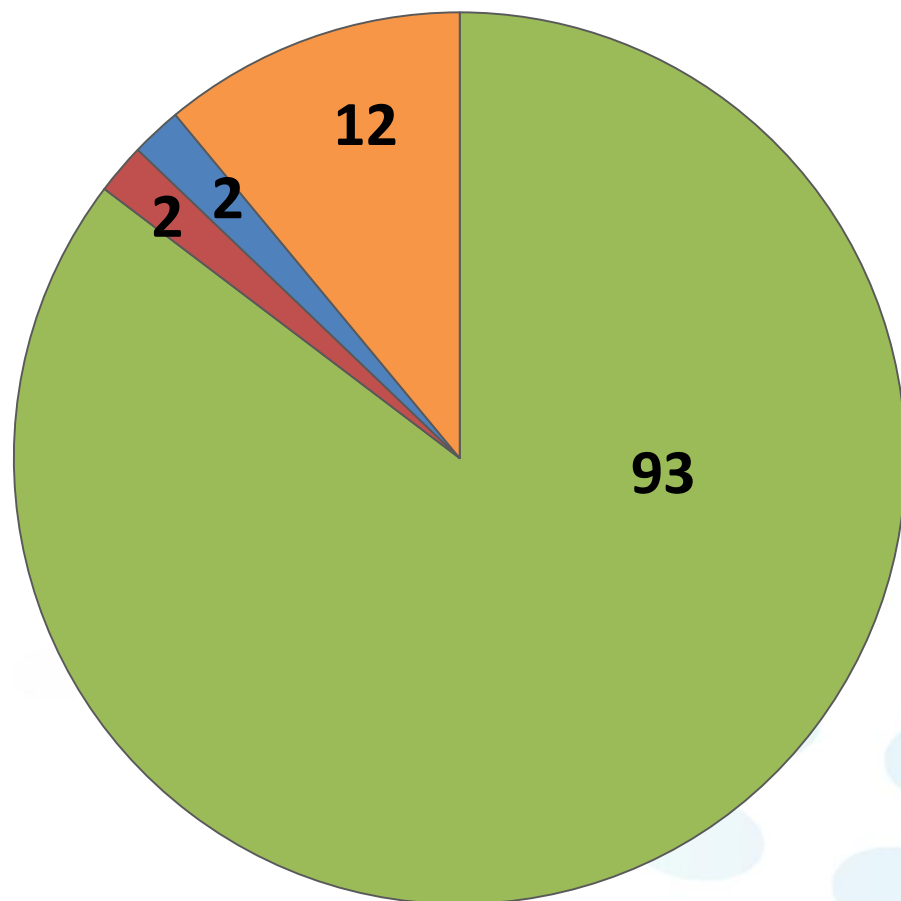

Posuzování IROP

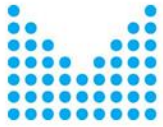
Výzva IROP	Počet žádostí (nezamítnutých)	Hodnota žádostí	Alokace výzvy	Čerpáno
Výzva č. 4 – Aktivity vedoucí k úplnému elektronickému podání	4	136 329 156	470 588 235	29,0%
Výzva č. 10 – Kybernetická bezpečnost	5	139 071 096	1 411 764 706	9,9%
Výzva č. 17 – e-Legislativa a e-Sbírka, Národní digitální archiv	2	539 178 150	742 023 250	72,7%
Výzva č. 23 – Specifické informační a komunikační systémy a infrastruktura I.	1	16 914 154	1 647 909 968	1,0%
Výzva č. 26 – eGovernment I.	3	744 918 258	3 010 000 000	24,7%
Výzva č. 28 – Specifické informační a komunikační systémy a infrastruktura II.	14	296 133 915	1 033 941 000	28,6%
Celkový počet	29	1 872 544 729	8 316 227 159	22,5%

Stav posuzování žádostí

- Souhlasné stanovisko
- Nesouhlasné stanovisko
- Zpětvzetí žádosti
- Probíhá hodnocení

Doba vyřizování žádostí

- Doposud **ve všech případech dodržen termín 30 dnů** od podání žádosti
 - po dobu čekání na doplnění informací lhůta stojí
- Nejrychleji vyřizovány formuláře typu C
- I při započtení dní čekání na doplnění je stanovisko vydáváno **v průměru do 25,5 dne**
- **75 % žádostí** obdrží stanovisko **do 30 dní** od podání žádosti

Metodická pomoc

OHA poskytuje metodickou pomoc
spočívající v **individuálním projednání**
konkrétního projektu ještě před zasláním
žádosti. Dále **pořádáme tematická**
školení k národní architektuře VS a
vyplňování formulářů.

Formuláře pro stanovisko OHA

Ve spolupráci s PS RVIS „pro udržitelnost provozu ICT a nákup zboží a služeb v oblasti ICT“ definoval OHA tyto 4 skupiny projektů a k nim zjednodušené dotazníky a postup:

- A. Nové IS, nebo významné nové funkcionality existujících IS**
plný dotazník včetně architektonických diagramů a vztahů s okolím v úřadě i mimo něj
- B. Smlouvy na provoz, podporu, údržbu, rozvoj a další k existujícímu ICT**
dotazník rozdělen 3 různě: na registraci rámcové smlouvy (B1), dílčí architektonicky významný rozvoj (B2) a celková architektura systému (B3)
- C. Nákup komoditního HW, SW či služeb**
zjednodušený dotazník, otázky co, proč a za kolik se chce koupit a zda není možné využít či nabídnout sdílenou službu
- D. Nákup spotřebního materiálu a náhradních dílů**
došlo k dohodě že tyto projekty nebudou posuzovány

Typ formuláře		Stručný popis	Odkazy na soubory
Typ A		Plný formulář bez zjednodušení, který slouží pro nákup nových informačních systémů či jejich údržbu/rozvoj, respektive pro vybudování IT podpory nějaké nové nebo významně pozměněné agendy, její části nebo veřejné služby úřadu.	Formulář A (docx, 451 kB) Metodický pokyn A (pdf, 1 MB)
Typ B	Typ B1	Žádost o stanovisko OHA k rámcovému záměru	Formulář B1 (docx, 228 kB) Metodický pokyn B1 (pdf, 754 kB)
	Typ B2	Žádost o stanovisko OHA ke každé dílčí změně řešení	Formulář B2 (docx, 434 kB) Metodický pokyn B2 (pdf, 987 kB)
	Typ B3	Žádost o stanovisko OHA k plánované cílové architektuře	Formulář B3 (docx, 419 kB) Metodický pokyn B3 (pdf, 968 kB)
Typ C		Tento zjednodušený vzor žádosti byl připraven pro použití v případech záměru pořídit typizovaný komoditní ICT produkt (HW, SW nebo službu).	Formulář C (docx, 212 kB) Metodický pokyn C (pdf, 549 kB)
Žádost o výjimku		Žádost o výjimku vyplňujte vždy , pokud existuje objektivní důvod nebýt v souladu s architektonickými principy Národní architektury VS, požadavky na soulad řešení s kontextem architektury úřadu, požadavky na soulad řešení s kontextem architektury eGovernmentu, architektonickými vzory řešení sdílených služeb eGovernmentu apod. Pro každý jednotlivý důvod uvádějte jednu žádost o výjimku.	Formulář Žádost o výjimku (docx, 150 kb) Metodický pokyn k žádosti o výjimku (pdf, 465 kb)

Formulář pro schválení IS, typ A

1. Základní podmínky projektu

- Úvodní informace o zpracovateli projektu
- Shrnutí charakteristik projektu
- Potřebnost a výstupy projektu
- Právní klasifikace předmětu projektu

2. Architektonické informace o projektu

- Dodržení architektonických principů NA VS ČR
- Enterprise architektura projektu a její kontext
- Kontrola shody architektury řešení projektu se vzory sdílených služeb eGovernmentu
- Plán projektu

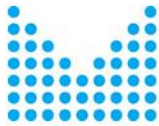
3. Další údaje o projektu

- Připravenost projektu k realizaci
- Ekonomické parametry projektu (TCO a personální náročnost)
- Analýza rizik projektu
- Plán zavedení, údržby, dlouhodobá udržitelnost výstupů projektu

4. Vyjádření k bezpečnostním aspektům

5. Upozornění a doporučení

6. Přílohy

1. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PROJEKTU

1.1. Úvodní informace o zpracovateli projektu

Úvodní informace o zpracovateli projektu				
Organizace zpracovatele	<název organizace>	<sidlo>	<IČO>	
Ředitel pro informatiku nebo Statutární zástupce	<jméno a příjmení>	<funkce >	<mail>	<telefon>
Kontaktní osoba projektu	<jméno a příjmení>	<funkce, případně organizace>	<mail>	<telefon>
Architekt projektu	<jméno a příjmení>	<funkce, případně organizace>	<mail>	<telefon>
Datum vypracování žádosti:				

1.2. Shrnutí charakteristik projektu

Shrnutí charakteristik projektu	
Název projektu:	
Hlavní cíl projektu:	
Termín plánovaného zahájení realizace projektu (zahájení výstavby, je-li součástí):	
Termín plánovaného dokončení realizace projektu (uvedení do ostrého provozu):	
Termín plánovaného zahájení provozu (spuštění ostrého provozu):	
Termín plánovaného ukončení provozu (konec smluvního vztahu s dodavatelem):	
Předpokládaný počet let využívání výstupů projektu (počet let od začátku využívání do konce využívání):	
Shrnutí shody se základními principy a standardy českého eGovernmentu:	
Žádáte výjimku (y)?	Zvolte položku. Počet žádostí o výjimku v přílohách:
Komentář k výjimkám:	
Určení věcného správce, technického správce a provozovatele	
Věcný správce:	
Technický správce:	
Provozovatel:	
Aktuální (počáteční) plánované (rozpočítané) výdaje projektu (položka posledního řádku tabulky TCO v kapitole 3.2.1) v Kč bez DPH:	
TCO 5 (součet sloupce 3 tabulky TCO v kapitole 3.2.1) v Kč bez DPH:	

1.3. Potřebnost a výstup projektu

Výchozí stav – popis výchozí situace projektu:
Popis projektu:

Přehled výstupů projektu:

Označení výstupu	Množství a jednotka	Vysvětlení výstupu	Rozsah změny
			Zvolte položku.
			Zvolte položku.
			Zvolte položku.

1.4. Právní klasifikace předmětu projektu

Klasifikace předmětu projektu dle zákonů eGovernmentu

Klasifikace	Vyberte
Druh informačního systému dle klasifikace zák. 365/2000 Sb., o informačních systémech VS	Zvolte položku.
Je projektem Agendový informační systém dle zák. 111/2009 Sb., o základních registrech	Zvolte položku.
Budou předmětem projektu přijímány a odesílány datové zprávy dle zák. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů?	Zvolte položku.
Klasifikace dle zák. o kybernetické bezpečnosti	Zvolte položku.

Vazba projektu na informace v Portálu veřejné správy

Klasifikace	Vyberte	Vysvětlete
Jsou na Portálu veřejné správy popsány všechny související životní situace v souladu s vyhláškou č. 442/2006 Sb.?	Zvolte položku.	
Bude k dispozici pro přístup občanů k eI. službám úřada využita navigace v Portálu veřejné správy?	Zvolte položku.	
Jsou na Portálu veřejné správy dostupné všechny formuláře využívané projektem?	Zvolte položku.	

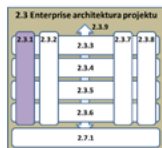
2. ARCHITEKTONICKÉ INFORMACE O PROJEKTU

2.1. Dodržení architektonických principů NA VS ČR

Odbor Hlavního architekta eGovernmentu MV předpokládá soulad projektu s principy Národní architektury veřejné správy ČR tak, jak jsou popsány v metodickém pokynu k formuláři. Případný nesoulad v návrhu je možný výhradně, pakliže je k němu vyplněna žádost o výjimku, jejíž schválení bude rovněž předmětem posouzení. Otázky na doložení souladu s architektonickými principy jsou obsaženy průběžně v celém formuláři.

2.2. Enterprise architektura projektu a její kontext

2.2.1. Motivační architektura - strategie a směřování

Vysvětlete, proč projekt realizujete v této podobě a čeho jím chcete dosáhnout:

--

Formuláře a metodické pokyny

Formuláře typu A, B1, B2, B3 a C jsou zveřejněny spolu s příslušným metodickým pokynem k vyplnění na URL:

<http://www.mvcr.cz/clanek/agenda-odboru-hlavniho-architekta-egovernmentu>

Tamtéž je zveřejněn i vzorový příklad vyplnění formuláře typu A na případě reálného projektu „Informační systém eRecept“, další kvalitní žádosti budou postupně přibývat

Definice pohledů

Enterprise architektura projektu

Byznys architektura

Definice Pohledu činnostních funkcí

Definice Pohled služeb veřejné správy

Aplikační architektura

Definice Pohled struktury aplikací

Definice Pohled komunikace aplikací

Technologická architektura

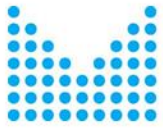
Definice Pohled struktury IT
technologické architektury

Komunikační architektura

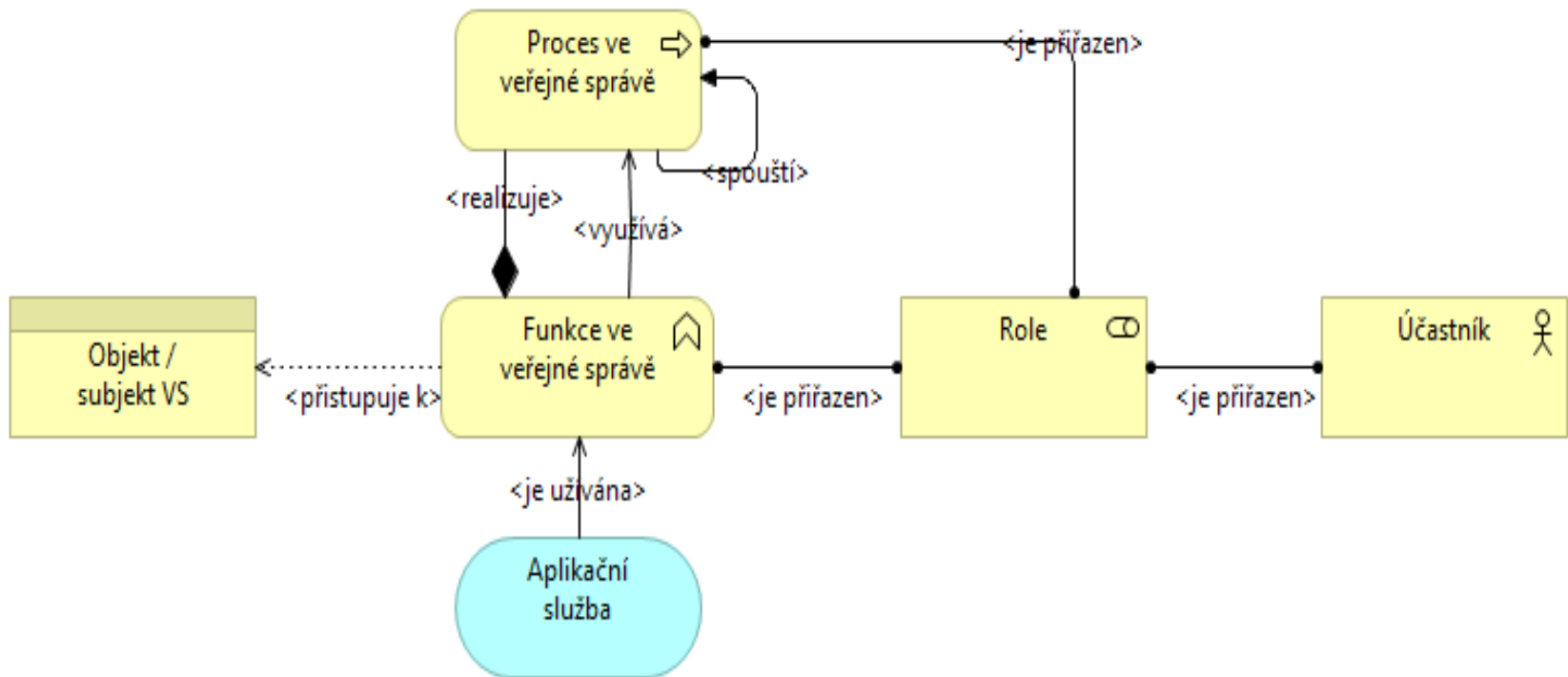
Definice Pohled struktury komunikační
infrastruktury

Přehled služeb čtyřvrstvé architektury

Definice Pohled služeb v čtyřvrstvé vizi
architektury veřejné správy

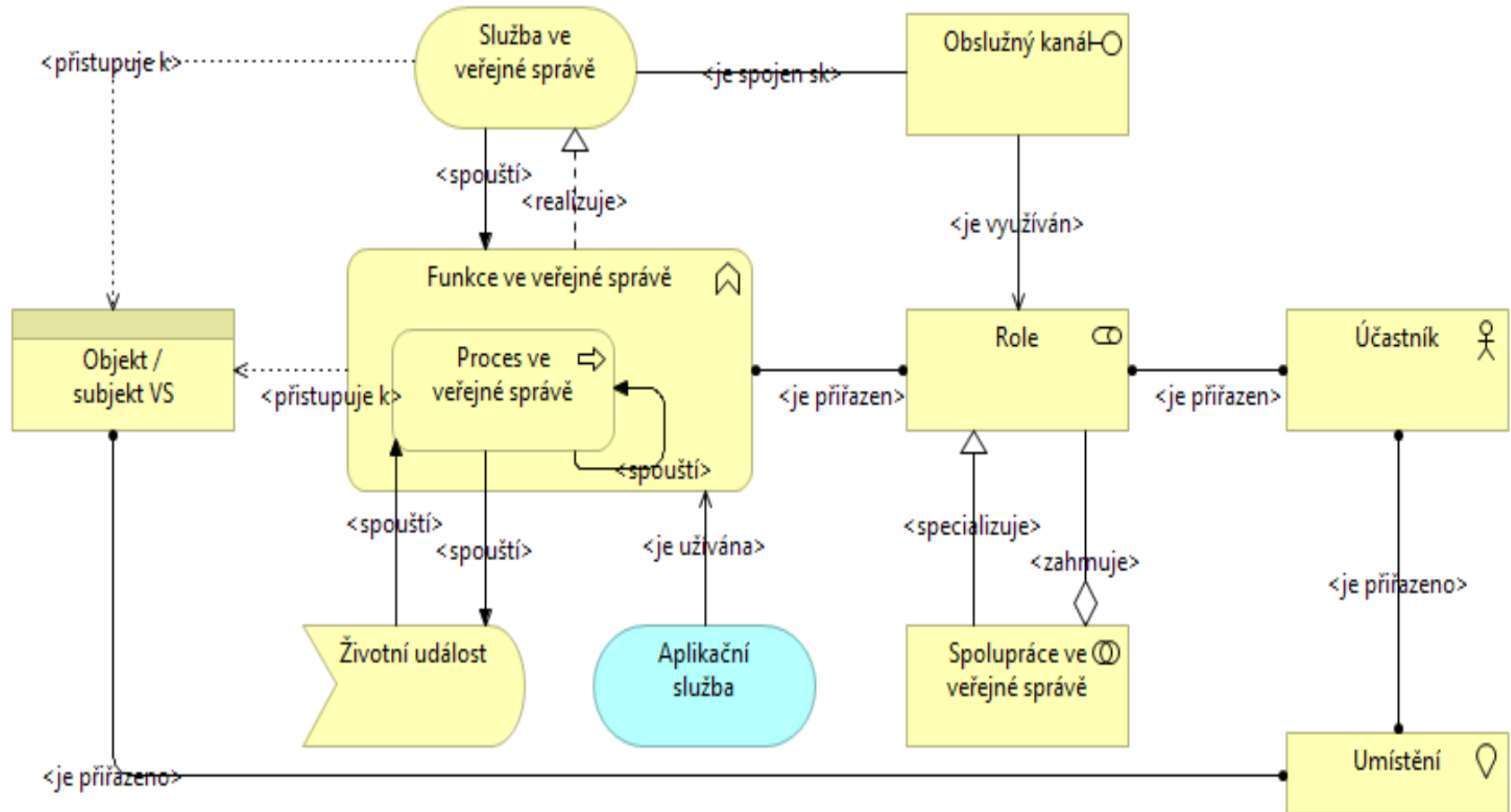

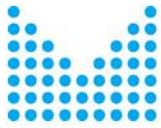
Pohled činnostních funkcí

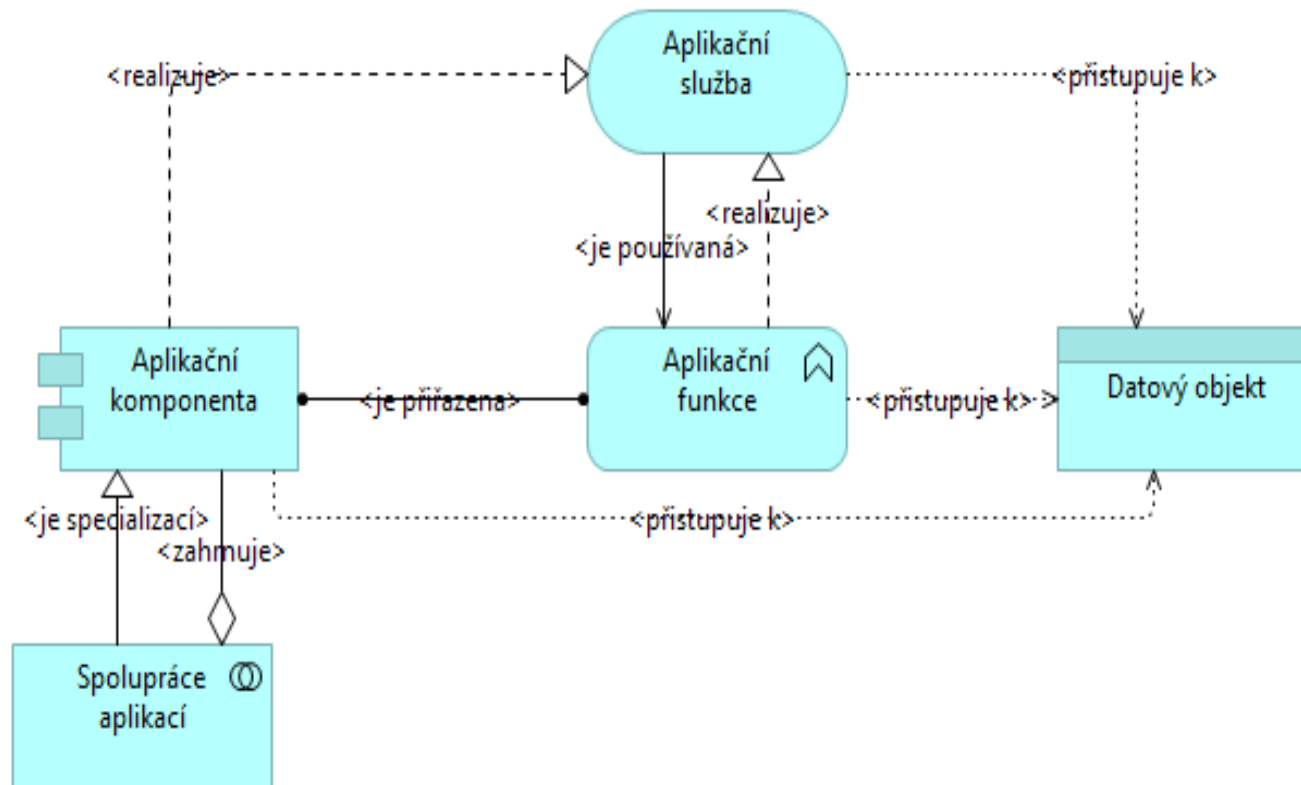

Pohled služeb veřejné správy

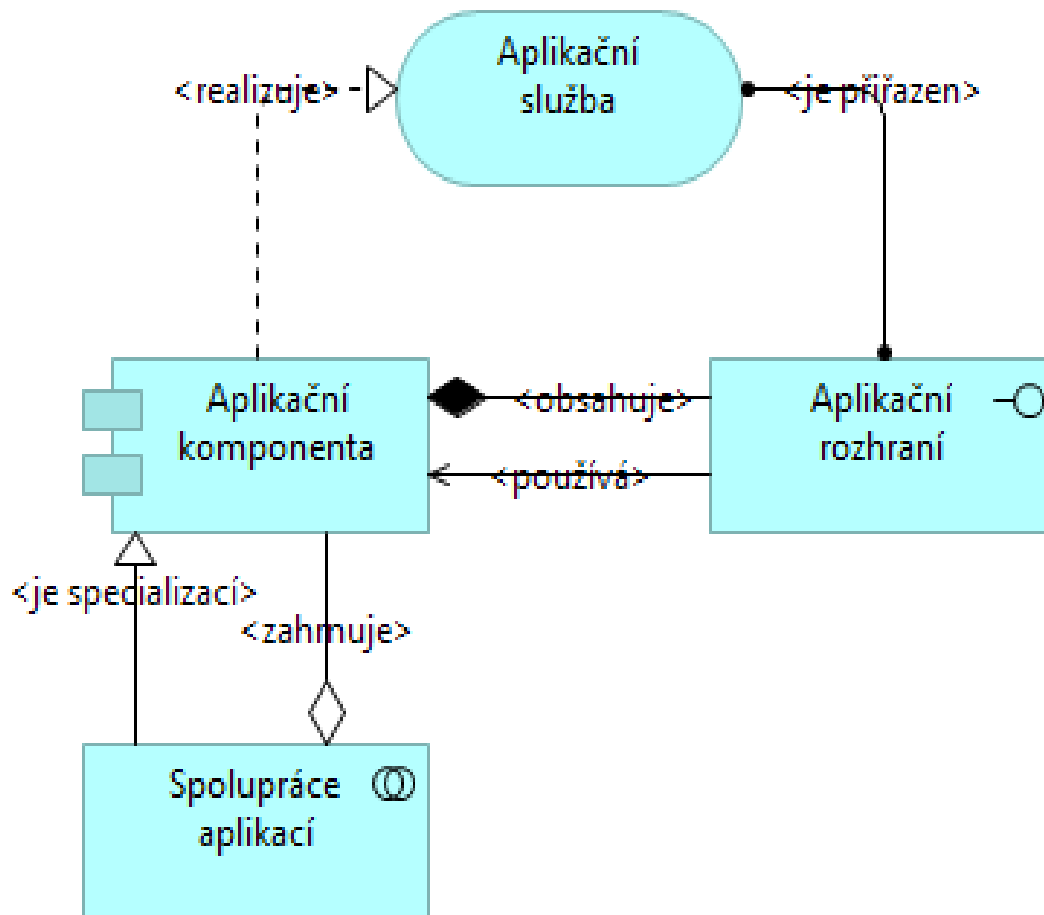

Definice pohledu struktury aplikací

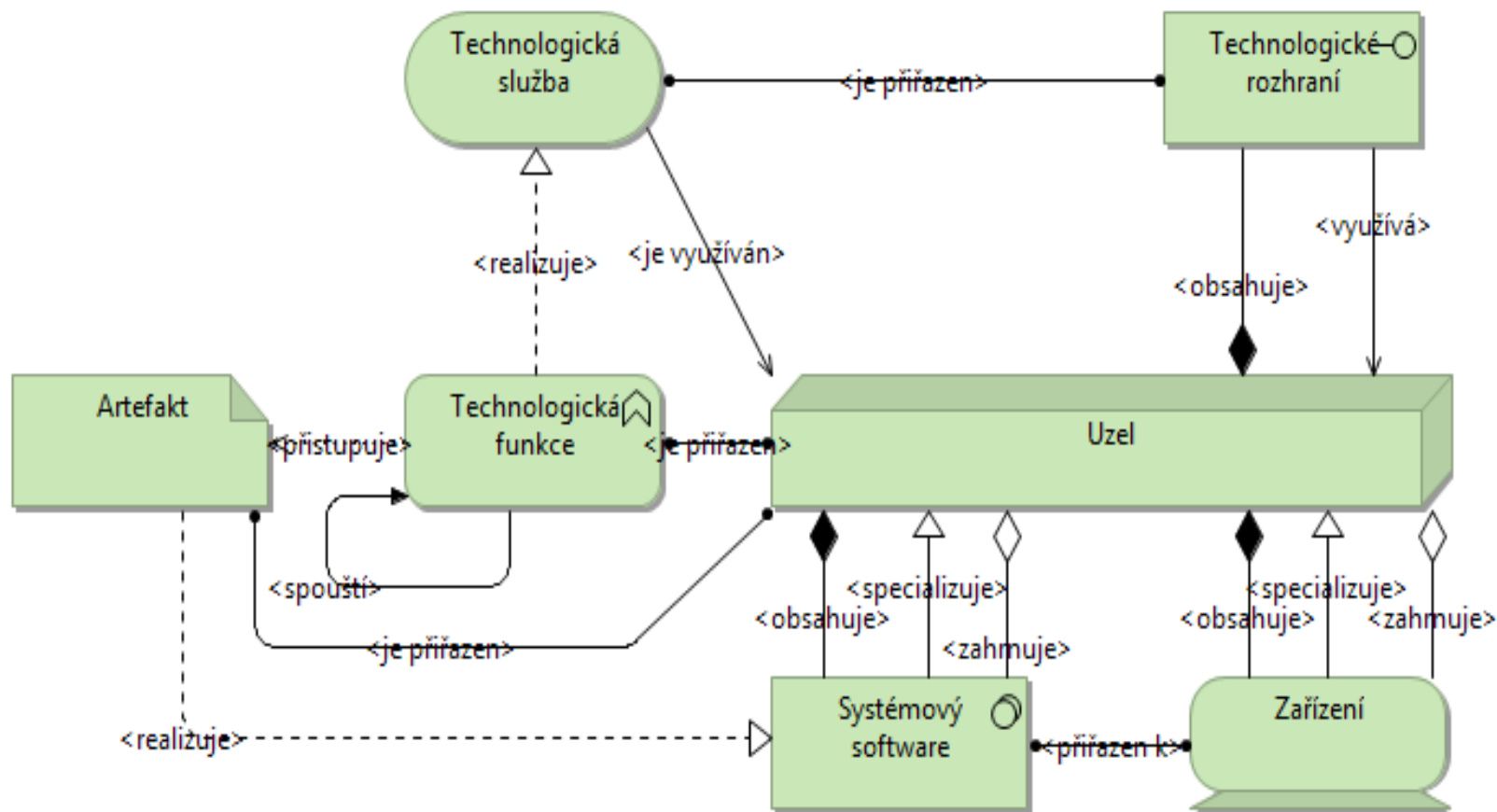

Definice pohledu komunikace aplikací

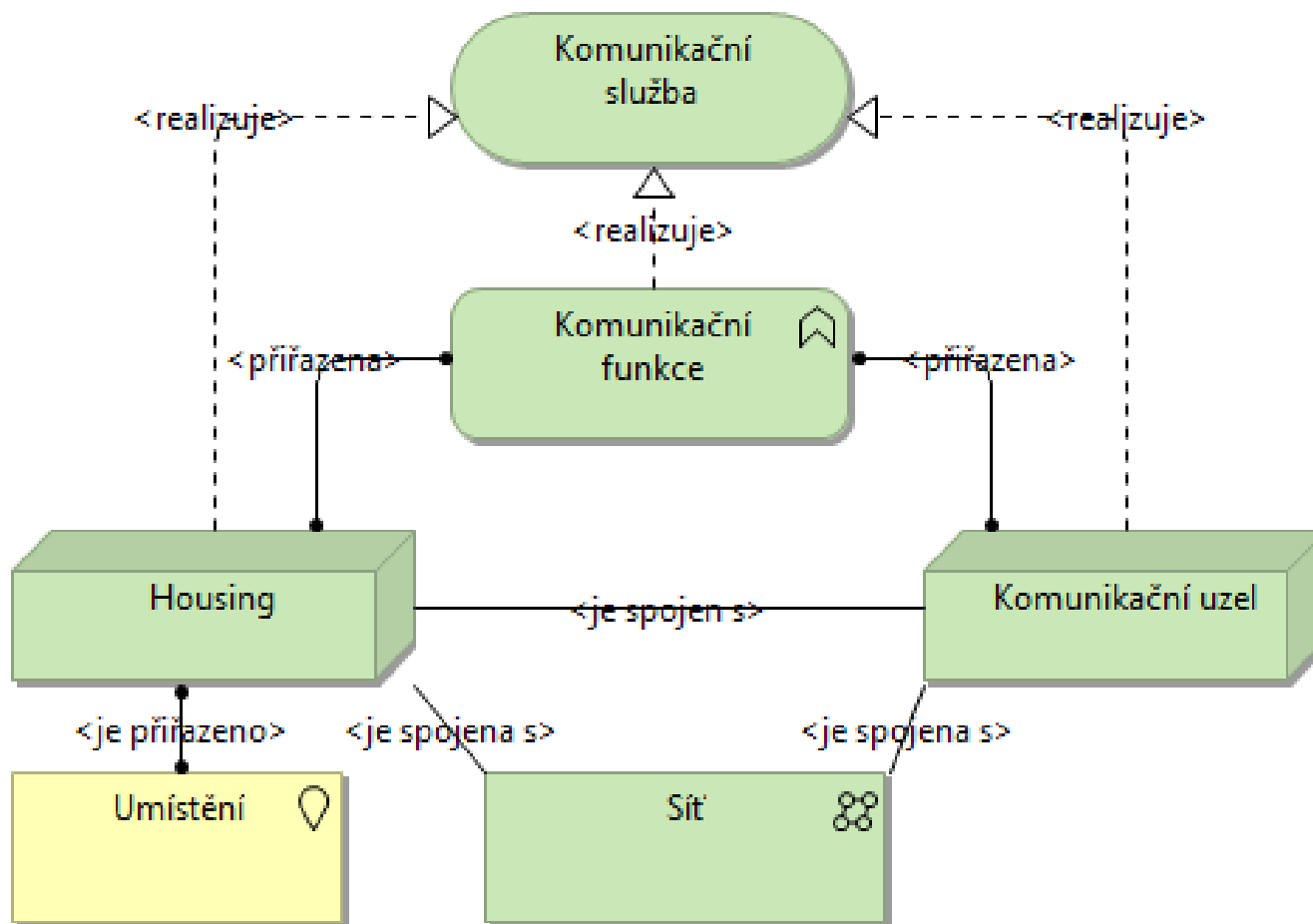

Definice pohledu IT technologické infrastruktury

Definice pohledu komunikační infrastruktury

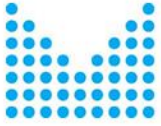
Nejzajímavější fráze ze žádostí

- Cílem prováděcího projektu „Nasazení resortního elektronického systému spisové služby“ je nasazení resortního elektronického systému spisové služby.
- Proč výjimka ...?
 - Protože si nikdo ani nepředstavoval, že by tomu mohlo být jinak.
 - Protože to nikoho ani nenapadlo.
- V některých případech podání provozovatelů nutno doplnit fyzickým zasláním kolku.
- Je to jen jednoduché kukátko na data....bude to stát asi miliardu.

Nejčastější nedostatky žádostí

- Opomíjení možnosti exportu **Otevřených dat**
- Přehlížení technologií **propojeného datového fondu**, zejména eGSB
- Nevyužívání centrálního identitního prostoru **JIP/KAAS**
- Krátkodobé úpravy **bez jasného plánu** mnohaletého strategického rozvoje
- Nepředcházení **Vendor lock-in** (závislosti na konkrétním dodavateli)

Radim Karásek

Anti Vendor Lock-in

Anti Vendor Lock-in

- V rámci vydávání stanovisek podle usnesení 889 posuzuje OHA mj. hospodárnost, ekonomickou náročnost nebo účelnost.
- Vendor lock-in je neekonomický, ekonomicky náročný a neúčelný.

Anti Vendor Lock-in Definice

- Vendor lock – nevhodné nastavení práv, v jejichž důsledků dochází k nucené vazbě uživatele na dodavatele.
- Zpravidla ve formě nevhodného nastavení práv z duševního vlastnictví.
- Právně není nutný – právní úprava licenční smlouvy a postavení stran dává maximální smluvní volnost.
- Plyne z neznalosti a zvyklosti na dřívější praxi.

Anti Vendor Lock-in Důsledky

- Zbytečné vynakládání veřejných prostředků
- Ztížení údržby, rozvoje a inovací
- Komplikace v oblasti veřejných zakázek – judikatura nepřipouští JŘBÚ, pokud plyne jen ze smlouvy vs. je nutné dodržet smlouvu = stav Hlava XXII

Anti Vendor Lock-in Působení OHA

- Poskytování metodické podpory a rad v souvislosti se stanovisky podle usnesení 889
- Působení zástupců OHA v rámci PS RVIS pro JŘBÚ

Anti Vendor Lock-in Doporučení

- Znalost znaků vendor lock-in
- Zapojení osob se znalostí IT, ale i práva
- Postup podle práva a rozhodovací praxe orgánů = eliminace právních rizik
- Znalost tržní situace

Kontakt: oha@mvcz.cz

Ing. Martin Tajtl
Ing. Tomáš Šedivec
Mgr. Radim Karásek

Ministerstvo vnitra ČR
odbor Hlavního architekta eGovernmentu